

КОРОТКОСТРОКОВА КОМЕРЦІЙНА СТАТИСТИКА Люксембург, 26 жовтня 2005 року

Ретроспективний аналіз та доступність ретроспективних даних

1. Вступ

Успішний перехід від NACE (Статистична класифікація видів економічної діяльності у Європейському Співтоваристві) Rev. 1 до NACE Ред. 2 залежить від багатьох показників. В цілях короткострокової статистики (КСС) деякі з них будуть розглядатись в рамках Регламенту ЄП/Ради щодо власне NACE, у той час, як **перший звітний період, рівень деталізації та крайні терміни** для тих показників, що мають бути перенесені згідно з новою редакцією NACE починаючи з першого базового періоду, будуть незмінними.

У разі з КСС дуже специфічною проблемою є те, що на момент отримання перших даних згідно класифікації NACE Ред.2 у 2009 році нам буде потрібна повна таблиця **ваг** для базового року – 2005 року – з такими параметрами: змінна величина, країна і класифікація NACE. Пов'язані з цим проблеми будуть обговорюватись в ході першої половини цієї зустрічі.

У цьому документі буде розглядатись питання рівня деталізації класифікації NACE, крайні терміни тощо, стосовно даних, що будуть надходити згідно з новою класифікацією NACE, але щодо строків, які передують **першому звітному періоду**. Тобто, розглядатиметься питання ретроспективних даних.

Якщо Регламент щодо класифікації NACE буде діяти, як це передбачається, першим звітним періодом для КСС для переходу від NACE Ред. 1.1 до NACE Ред. 2 стане **січень 2009 року** для щомісячних даних і **перший квартал 2009 року** для щоквартальних даних. Для наступних звітних періодів, Додаток до Регламенту щодо класифікації NACE встановлює рівень деталізації тощо.

Крім цього, Додаток до Регламенту щодо класифікації NACE залишає простір для **Регламенту Комісії**, щоб визначити вимоги до **зворотних даних**. Однак, встановити більше вимог з цим Регламентом Комісії буде важче, ніж з первинними Регламентами Ради. Згідно з Регламентами КСС 1165/98 і 1158/2005 дані відповідно до NACE Ред. 1.1 необхідно надсилати починаючи зі звітного періоду січня 1998 року для щомісячних даних та першого кварталу 1998 року для щоквартальних даних. Тому мало ймовірно, що Регламент Комісії просунеться далі цих термінів.

Окрім цього правового аспекту, постає важливе питання щодо **робочого дня та похибки на сезон**. Для раціонального застосування такої похибки потрібні часові ряди визначеної тривалості. На додачу до цього, дещо дивно виглядатиме, якщо у час, коли буде вперше публікуватися звітний період 2009 року, цей період буде єдиним наявним у NACE Ред. 2.

Щодо **потреб споживача**, на національному та європейському рівнях, необхідно зазначити, що буде дуже важко пояснити споживачам, що зміна у класифікації означатиме значну **втрату даних**, втрату довгих рядів. А оскільки багато європейських зведених показників, а також показників на національному рівні визначаються на підставі даних, що були отримані набагато раніше 1998 року, постає нагальна потреба знайти відповідні рішення.

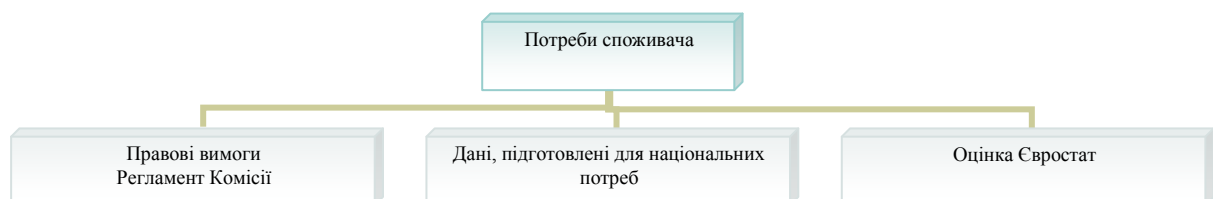
Зважаючи на всі вказані питання, поки що не зрозуміло, яке саме рішення могло б задовольнити усі потреби. Тим не менше, це може допомогти більше структурувати зазначену проблему.

2. Структура проблеми

Виходячи із припущення, що нова класифікація NACE не додасть даних, вимога, яку перед нами поставить споживач полягає у **недопущенні втрати даних**, тобто, збереженні у класифікації NACE Ред. 2 усіх рядів, наявних у класифікації NACE Ред. 1.1. Для простоти назвемо цю вимогу "Потреби споживача".

Щоб задовольнити Потреби споживача є три шляхи до отримання інформації: по-перше, створити правовий обов'язок подання цих даних у вигляді, встановленому Регламентом Комісії. По-друге, шляхом даних, одержаних будь-яким способом, тому що Національні інститути статистики будуть обробляти їх через існуючі національні потреби. І по-третє, шляхом оцінки Євростат. На думку Євростат, на першому етапі пріоритет віддаватиметься використанню даних з **перших двох джерел**, оскільки очевидно, що найкращу інформацію можна здобути всередині Національних інститутів статистики, і застосовувати техніки оцінки даних лише у разі, якщо перші два джерела не дали необхідної інформації та існує необхідність задовольнити Потреби споживача.

Схематично проблему можна відобразити так:

3. Потреби споживача

На Європейському рівні найвидатнішим користувачем даних КСС є Європейський центральний банк (ЄЦБ). У документі ЄЦБ для Робочої Групи зазначається, що на сьогоднішні дані КСС наявні з 1985 року, і посилається на зворотні дані на новій основі також з 1985 року. Як уже зазначалось вище, схоже на те, що споживачі волітимуть вважати за краще, щоб зміни у класифікації не призвели до втрати даних. Так само і з

статистичної точки зору ця ситуація може також підняти проблеми робочого дня та похибки на сезон. І чим коротшими будуть часові ряди, тим більше проблематичними будуть ці похибки.

4. Дані, що готуються для національних потреб

Дані КСС також використовуються для національних потреб, тому Євростат припускає, що національним установам статистики буде важко готувати довгі часові ряди для національних споживачів.

Євростат запровадив опитування для того, щоб з'ясувати поточні плани Національних інститутів статистики щодо виробництва зворотних даних. Результати наведені у таблиці Excel, яку ви знайдете на веб-сторінці CIRCA, що показує дату першого оприлюднення даних та тривалість часових рядів, які передбачили різні країни.

З 29 країн, які брали участь в опитуванні, 16 країн детально заявили про свої плани. Бельгія, Ірландія, Фінляндія, Люксембург та Швеція надали повне описання, у той час як Угорщина, Данія, Польща, Португалія, Голландія, Норвегія, Великобританія та Чеська Республіка на сьогоднішні не готові надати чіткі плани, оскільки в Національних інститутах статистики ще триває обговорення.

Як бачимо, на початковому етапі багато країн планують перше відправлення даних до Євростат на березень 2009 року, як того вимагає Регламент; деякі – чекають на 2010 рік і дві країни – ще пізніше. Перший звітний період, який буде врахований у цих часових рядах – це для більшості країн 2000 рік, для деяких країн – 2003 рік, і ще пізніші терміни – для декількох країн.

Відображена у таблиці ситуація не задовольняє тим результатам, на які очікував Євростат, і однозначно викличе великі проблеми із доступністю та застосуванням даних КСС на європейському рівні. Якщо деякі країни дійсно нададуть зворотні дані лише у березні або червні 2010 року, тоді Євростат не зможе у 2009 році опублікувати дані, які будуть скореговані відповідно до похибки на сезон та робочий день. Тому необхідно звернути особливу увагу на можливий розподіл роботи для того, щоб надати зворотні дані принаймні до 2005 року у 2009 році.

Щодо першого звітного періоду ретроспективних даних, згідно з показниками, наведеними у таблиці, Євростат матиме деякі дані з 1990 або 1995 року, проте, більшість часових рядів починатиметься з 1998 або 2000 року, як перша група ретроспективної серії.

Більшість країн намагаються оцінити дані з точки зору їх деталізації, яка передбачена Регламентом з КСС, і в цьому розумінні доступність даних суттєво не зміниться. З цієї таблиці ми можемо зробити висновок, що для всіх країн бажано зупинитись на більш синхронній програмі для передачі показників КСС щодо періоду та тривалості часових рядів.

Якщо країни вважатимуть за корисне, Євростат міг би організувати спеціальну комісію, яка б запропонувала країнам техніку підрахунку подальших зворотних даних, спираючись на існуючі дані на підставі NACE Ред. 1 та інші джерела. Які можна побачити у таблиці наприкінці документа 03-05, приблизно, половина категорій NACE Ред. 2 точно співпадає з категоріями NACE Ред. 1, в якій автоматично доступні

зворотні дані. Для решти половини категорій важливі різні ступені поділу та реконфігурації.

5. Правові вимоги

Регламент з КСС вимагає від усіх країн надавати дані з 1998 року. За припущенням Євростат, необхідно переслідувати таку мету, для отримання повних даних на новій основі: NACE Ред. 2та 2005 році як базовому. Такий часовий проміжок також можна вважати прийнятним часовим рядом для національних споживачів.

З метою забезпечення узгодженості між країнами, Євростат, як і Генеральний директор Європейської комісії, може проявляти ініціативу та вносити на розгляд законопроекти. Це означає, що Євростат буде збирати ініціативи країн-членів, формулювати їх і подавати в якості пропозицій до Комітету зі статистичної програми, і, у разі їх схвалення відповідно до так званої процедури комітології (процедури розподілу повноважень), отримуватиме обов'язкову для застосування Директиву Комісії.

6. Оцінювання, що проводитиме Євростат

У разі нестачі незначної кількості даних з тих, або інших причин, у Євростат повинні бути можливості здійснювати неофіційні оцінювання, щоб приховати нестачу. Втім, основа для таких оцінювань вбачається вкрай ненадійною, тому вдаватись до нього можна лише у виняткових випадках.

7. Висновок

Бажано, щоб усі країни-члени погодились надавати необхідні дані КСС згідно того рівня деталізації, що вказаний у Додатку до Регламенту щодо NACE аж до 1998 року. Друге питання – терміни: якщо усі зворотні дані будуть подані одночасно, як дані для звітного періоду січень 2009 / перший квартал 2009 року, тоді з точки зору споживача ситуація буде задовільною.

Разом з цією інформацією, а також з додатковими даними, підготовленими раніше для національних потреб, Євростат зможе підрахувати першу групу даних, які згодом будуть доповнені оцінками Євростат для решти даних, щоб задовольнити вимоги споживача.

Найгіршим варіантом буде, якщо країни-члени призначуть дуже короткі часові терміни зворотних даних, або нададуть зворотні дані набагато пізніше, ніж березень 2009 року. Такий випадок буде неприйнятним для Європейської комісії, особливо, зважаючи на потреби ЄЦБ та інших споживачів.

З-поміж цих двох екстремальних випадків можна віднайти компроміс, який задовольнить потреби обох сторін. Наприклад, на першому етапі можлива різниця між рівнем деталізації при подачі звичайних даних, та подачі зворотних даних, крім цього, може бути так, що у березні 2009 року застосують двох етапний підхід до тривалості часових рядів зворотних даних. Також ми можемо застосувати ідею межі для дуже малих країн, таким чином, у питанні зворотних даних ми будемо застосовувати ті ж принципи, що і у зміненому Регламенті. Звичайно, що у всіх зазначених питаннях дуже

важливу роль відіграють плани, які країни поставили щодо виробництва даних для національних потреб.

Запрошуємо членів Робочої Групи КСС обговорити, наскільки вони можуть наблизитись до узгодженої програми для передачі зворотних даних, і наскільки у цьому процесі допоможе Регламент Комісії.